

Nr 652

Av herr **Svenungsson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 152, med förslag till lag om prästval, m. m.*

Med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 152 med förslag till lag om prästval m. m. få undertecknade anföra följande:

Det förslag till ändrad prästvalslagstiftning, som härmed framlägges, synes oss avgjort bättre än den nu gällande ordningen tillgodose såväl församlingarnas som prästerskapets rättmätiga intressen och måste därför hälsas med tillfredsställelse.

Förslaget att stiftsbandet i princip skall avskaffas utgör det mest betydande ingreppet i nuvarande ordning. På denna punkt ha också meningarna inom prästvalskommittén och bland remissinstanserna varit delade. Mot kommittémajoritetens förslag om stiftsbundenhet under fem år, vartill propositionen ansluter sig, stå tvenne reservationer, varav den ena yrkar på stiftsbandets bevarande i dess nuvarande form och den andra framför förslaget om ett tioårigt stiftsband.

Stiftsbandet har i stort sett framstått som en tillgång och icke som ett hämmande »band». Det har varit av väsentlig betydelse för både församlingen och prästen, att denne genom fostran och personlig erfarenhet varit förtrogen med stiftets och bygdens särskilda egenart. Stiftsbandet har också kommit att få en vidgad betydelse som administrativ faktor och organisatoriskt inneburet en decentralisation som varit värdefull. De olika stifteten ha alltmer kommit att framstå som arbetsenheter med en rad lokala organ, och ett stiftsmedvetande har vuxit fram. Den nuvarande ordningen har också gjort det möjligt för stiftsledningarna att beräkna tillgången på prästerliga krafter och lösa stiftets rekryteringsproblem. Alla dessa omständigheter synas motivera varsamhet, när det gäller en nyordning i fråga om stiftsbandet, då verkningarna av en reform äro svåra att överblicka.

Under remissbehandlingen ha de kyrkliga remissinstanserna nästan undantagslöst uttalat sig för oförändrat stiftsband eller stiftsbundenhet under tio år. För tio års stiftsbundenhet uttala sig ärkebiskopen och Uppsala domkapitel. Flertalet domkapitel, som förorda oförändrade stiftsbandsbestämmelser, önska i andra hand stiftsbundenhet under tio år.

En viss uppmjukning av stiftsbandet har redan ägt rum, vilket redovisas på sid. 26 i propositionen. En likformighet i fråga om stiftsbandsbestämmelserna för de olika stifteten finna vi befogad. Så t. ex. har Stockholms stift

genom de provisoriska bestämmelserna i samband med stiftets tillkomst försatts i en missgynnad ställning. Undertecknade hålla före, att en stiftsbundenhet av tio år skulle åstadkomma den bästa avvägningen mellan de olika intressen som härvidlag göra sig gällande.

Ytterligare en fråga skall beröras. Propositionen föreslår, att sökande till prästerlig tjänst skall äga rätt att återkalla sin ansökan ända tills förslag till tjänsten upprättats. För närvarande gäller, att sökande är bunden, sedan ansökningstiden utgått. Vi kunna icke biträda förslaget på denna punkt. Den föreslagna ändringen ger möjligheter för obehörig påverkan på sökande att återtaga sin ansökan till förmån för annan medsökande.

På grund av vad sålunda anförts hemställa vi,

att riksdagen för sin del måtte besluta

1:o att präst som ej under minst tio år fullgjort prästerlig tjänstgöring inom det stift, till vilket han vid prästvigningen först knutits, endast efter särskilt tillstånd av Kungl. Maj:t på egen ansökan må komma i fråga till prästerlig tjänst inom annat stift;

2:o att sökande till prästerlig tjänst skall vara bunden vid sin ansökan i och med ansökningstidens utgång.

Stockholm den 24 april 1957

David Svenungsson

Stina Wallerius

Jöns Nilsson

Ulla Lidman-Frostenson

Erik Magnusson

Sven Svensson

Dag R. Edlund

i Tumhult

i Krokstorp